

KYSTVERKET

Hovedkontoret

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Deres ref: Vår ref: Arkiv nr: Saksbehandler: Dato:
2013/1782-4 2013/1782-4 Kathrine Idås 15.08.2013

Svar på høringsbrev NOU 2013:5 - Når det virkelig gjelder

Vi viser til Høringsbrev fra Det kongelige justis- og beredskapsdepartement datert 8.05.2013 ang NOU 2013:5 Når det virkelig gjelder. Kystverket har følgende svar på høringen:

Kystverket er en fagetat underlagt Fiskeri- og kystdepartementet med oppgaver innenfor sjøtransport, sjøsikkerhet, havner og beredskap mot akutt forurensning. Som nasjonal forurensningsmyndighet ved akutt forurensning skal Kystverket være forberedt på å lede større tilfeller av akutt forurensning.

Kystverkets beredskapsplan skal sikre at staten møter sjøsikkerhets- og beredskapsutfordringene på en rasjonell og effektiv måte. Uønskede hendelser som kan true sjøsikkerheten eller utgjøre en miljøtrussel på land eller sjø, skal håndteres av den som er ansvarlig for hendelsen. Dersom den ansvarlige ikke iverksetter tiltak eller ikke iverksetter tilstrekkelige tiltak, kan Kystverket overta håndteringen av hendelsen på den ansvarliges vegne. Beredskapsplanverket beskriver hvordan Kystverket skal handle for å hindre uønskede hendelser fra å oppstå og begrense skader på miljø og materielle verdier.

I DSBs Nasjonalt risikobilde 2012 skisseres et scenario som tar utgangspunkt i en skipskollisjon hvor utslippspotensialet er 100 000 t råolje som lekker ut i løpet av et døgn med langtidsskader på natur og miljø som konsekvens. Dette er et langt større oljeutslipp med langt mer omfattende konsekvenser enn tidligere hendelser i Norge. Videre tar Nasjonalt risikobilde for seg et scenario på borerigg i Nordsjøen med påfølgende eksplosjon og brann og en total utslippsmengde på 300 000 t olje etter 43 dager med utslipp.

Det arbeides for tiden med en beredskapsplan for en samordnet aksjonsledelse mellom oljeindustrien og Kystverket når staten overtar aksjonsansvaret fra den ansvarlige operatør ved ekstreme forurensningssituasjoner. Potensialet for utslipp og skadeomfang ved slike hendelser (jfr Macondo-ulykken) overgår langt scenariet i Nasjonalt risikobilde. Selv om Kystverkets beredskap ikke er dimensjonert for denne typen ekstremhendelser, går tendensen i retning av å planlegge for større og mer langvarige aksjoner. Denne typen hendelse kan defineres som nasjonal krise og vil trenge omfattende materiell og

Hovedkontoret - Beredskapsavdelingen

Sentral postadresse: Kystverket, postboks 1502,
6025 ÅLESUND

Telefon: +47 07847
Telefaks: +47 70 23 10 08
Bankgiro: 7694 05 06766

Internett: www.kystverket.no
E-post: post@kystverket.no
Org.nr.: NO 970 237 372

personellressurser over lang tid. Det kan også nevnes at Kystverkets egne scenarioer i Beredskapsanalysen fra 2011 beskriver tiltak som byr på store utfordringer blant annet hva angår tilgang til kompetent strandrensepersonell. Også for disse mer sannsynlige og mindre omfattende hendelsene, vil tilgang til andre statlige styrker kunne utgjøre en viktig forskjell.

Kystverkets forhold til HV

I høringsrapporten pkt 3.1 sies det at "Forsvaret er blitt mer avhengig av det sivile samfunn når det gjelder tilførsel av kompetanse og leveranser av varer, tjenester og teknologi." Det står videre at "Forsvaret disponerer betydelige ressurser som det sivile samfunnet kan gjøre seg nytte av i flere sammenhenger". "Som en del av totalforsvarsholdningen skal Forsvaret etter anmodning kunne støtte det sivile samfunn ved ulykker, naturkatastrofer, alvorlig kriminalitet og andre kriser..." (pkt 4.7).

Aksjoner i forbindelse med akutt forurensning, og spesielt strandrenningsaksjoner, består i stor grad av manuelt arbeid som igjen betinger tilgang på mye personell.

I forbindelse med større forurensningssituasjoner er det benyttet HV-personell ved to anledninger, under Deifovos – aksjonen i 1981 og under Full-city aksjonen i 2009.

Kystverket har stort behov for materiell og personell ved alvorlige forurensningshendelser, og ettersom dette vil dreie seg om nasjonale kriser, mener vi at statlige forsterkningsressurser må kunne disponeres til dette. Vi vil spesielt understreke behovet for større utholdenhet i aksjonsorganisasjonen. Kystverket ser også behov for avklaring i forhold til hvem som anmoder om bistand i forbindelse med forurensningshendelser.

Kystverkets forhold til Sivilforsvaret

Det foreligger en avtale mellom DSB og Kystdirektoratet (Kystverket) fra 2005. Avtalen gjelder Støtte til Kystdirektoratet (Kystverket) og støtte til kommuner/IUA. Det er benyttet personell fra Sivilforsvaret som støtte til kommuner/IUA, i form av administrativ logistikk rettet mot personell som deltar i aksjonen, ved flere anledninger. Dette inngår i de enkelte IUA-enes planer.

Kystverket ser positivt på utvalgets forslag om "å opprettholde en statlig, sivil etat som er folkerettslig beskyttet og som har tverretattlig forsterkning som sitt primære ansvarsområde". Forslaget om at styrken tilføres betydelig økt kompetanse og bedre utrustning for å håndtere store hendelser, er sett fra Kystverkets side positivt. Når det gjelder kartlegging av ulike kurs og kompetansetiltak som eksisterer hos samarbeidspartene, kan muligens Kystverket bidra. Dette kan evt også føre til at Sivilforsvaret kan tiltenkes andre og utvidete oppgaver ved fremtidige forurensningsaksjoner.

Generelle kommentarer til rapporten

Kystverket påpeker at i pkt 4.8 refereres det til store, internasjonale aktører i forbindelse med at Norge kan be om internasjonal bistand (forsterkningsmulighet). Det står videre at DSB er nasjonalt punkt for anmodning og mottak av slik bistand. Vi ønsker å gjøre oppmerksom på at Kystverket har inngått en rekke internasjonale avtaler om å motta bistand eller bistå andre land i forbindelse med akutt forurensning. DSB er ikke nasjonalt kontaktpunkt for disse avtalene.

Kystverket kan be EU gjennom samordningsmekanismen om bistand ved akutt oljeforurensning. I tillegg vil Kystverket ved behov for internasjonal bistand basere sine anmodninger på de bi - og multilaterale avtalene som Norge har med nabolandene.

Dette er bl.a. Bonn-avtalen, København-avtalen, Norge-Russland-avtalen og den nye avtalen om oljevernberedskap i Arktis.

Når det gjelder valg av navn, ser vi behovet for å skifte navn på Sivilforsvaret. Vi ber Statens forsterkningsressurs vurdere det nye navnet Statens beredskapsstyrke nøye, fordi det er viktig at alle parter finner det nye navnet dekkende og at det ikke kan forveksles med andre allerede eksisterende styrker/grupper.

Kystverket finner utvalgets arbeid nyttig og nødvendig og konklusjonene positivt interessante. Vi ønsker å understreke vårt behov for mulighet til å anmode om forsterkninger i enda større grad enn tidligere og deltar gjerne i en diskusjon om hvordan de samlede nasjonale ressursene kan utnyttes bedre.

Med hilsen

Kirsti Slotsvik
kystdirektør

Johan Marius Ly
beredskapsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent